

Înalta Curte de Casație și Justiție

Completele pentru soluționarea recursurilor în interesul legii

Decizie nr. 24/2021 din 15/11/2021

Dosar nr. 2453/1/2021

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 75 din 26/01/2022

Corina-Alina Corbu - președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici - președintele Secției I civile
Marian Budă - președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor - președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru - președintele Secției penale
Mioara Iolanda Grecu - judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu - judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae - judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan - judecător la Secția I civilă
Denisa-Livia Băldean - judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu - judecător la Secția I civilă
Virginia Florentina Duminecă - judecător la Secția a II-a civilă
Ileana Izabela Dolache-Bogdan - judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie - judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu - judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu - judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia - judecător la Secția a II-a civilă
Decebal Constantin Vlad - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ioana Alina Ilie - judecător la Secția penală
Alin Sorin Nicolescu - judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2.453/1/2021 este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (Regulamentul).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror șef al Biroului de recursuri civile în interesul legii din cadrul Secției judiciare, Luminița Nicolescu.

4. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 35 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ia în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București ce formează obiectul Dosarului nr. 2.453/1/2021.

6. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că au fost depuse la dosar anexele cu hotărârile definitive contradictorii pronunțate de instanțele judecătorești, punctul de vedere al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, raportul întocmit de judecătorii-raportori și un punct de vedere la raport.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, acordă cuvântul asupra recursului în interesul legii reprezentantului procurorului general.

8. Doamna procuror Luminița Nicolescu susține că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, iar pe fond apreciază că prima orientare jurisprudențială este în litera și spiritul legii. În acest sens arată că din evoluția cadrului normativ și din considerentele deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în interpretarea Legii-cadru nr. 153/2017 rezultă că majorările salariului de bază, respectiv sporurile prevăzute în anexele la această lege vor fi acordate în momentul în care salariile vor fi stabilite conform acestor anexe, și anume când se vor aplica salariile de bază stabilite pentru anul 2022. Anterior acestui moment, majorările vor fi acordate în baza art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017, adică prin aplicarea acestora la salariul de bază din anul 2022, din care se scade salariul de bază aferent lunii decembrie 2018.

9. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul recursului în interesul legii

10. Prin Hotărârea nr. 161 din 29 iunie 2021, Colegiul de conducere al Curții de Apel București a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul prevederilor art. 514 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării pe calea recursului în interesul legii asupra următoarei probleme de drept: Modul de calcul al gradației de merit și al majorării pentru dirigenție, acordate personalului didactic al cărui salariu de bază nu a atins nivelul prevăzut pentru anul 2022, creșteri/majorări reglementate de art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

11. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017)

Art. 38. - Aplicarea legii

"(1) Prevederile prezentei legi se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017.

(2) Începând cu data de 1 iulie 2017:

a) se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții; (...)

(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale:

a) cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții;

(...)

d) prin excepție de la lit. a), începând cu 1 martie 2018, cuantumul brut al salariilor de bază, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, de care beneficiază personalul didactic din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, inclusiv unitățile conexe, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, se majorează cu 20% față de nivelul acordat pentru luna februarie 2018, cu respectarea prevederilor alin. (6);

(...)

d²) de prevederile lit. d) beneficiază începând cu luna mai 2018 și personalul încadrat pe funcțiile de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct, inspector școlar de specialitate și inspector școlar; (...)

(4) În perioada 2019-2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h).

(4¹) Prin excepție de la prevederile alin. (4), personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ beneficiază:

a) începând cu 1 ianuarie 2019 de prima tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

b) începând cu 1 ianuarie 2020 de a doua tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

c) începând cu 1 septembrie 2021 de salariile de bază prevăzute de lege pentru anul 2022.

(4²) Prevederile alin. (4¹) nu se aplică personalului asimilat din punctul de vedere al salarizării cu personalul didactic încadrat în unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat. (...)

(5) Prin legea privind plafoanele unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar se pot stabili anual alte majorări salariale decât cele prevăzute de prezentul articol.

(6) În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.

(6¹) Începând cu luna mai 2018, în situația în care veniturile salariale nete acordate potrivit prevederilor prezentei legi sunt mai mici decât cele aferente lunii februarie 2018, se acordă o sumă compensatorie cu caracter tranzitoriu care să acopere diferența, în măsura în care persoana își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Suma compensatorie este cuprinsă în salariul lunar și nu se ia în calcul la determinarea limitei prevăzute la art. 25. Suma compensatorie se determină lunar pe perioada în care se îndeplinesc condițiile pentru acordarea acesteia.

(...)

(8) În situația în care, în urma promovării în funcție, grad sau treaptă profesională ori a avansării în gradație, potrivit legii, rezultă un salariu de bază mai mic decât cel avut la data promovării sau avansării în gradație, se păstrează salariul de bază avut anterior promovării sau avansării în gradație." (...)

Anexa nr. I capitolul I - Familia ocupațională de funcții bugetare "învățământ"

B. Reglementări specifice personalului didactic din învățământ

Art. 5. - "(1) Personalul didactic din învățământ, inclusiv personalul didactic auxiliar din bibliotecile centrale universitare, beneficiază de gradație de merit, acordată prin concurs. Această gradație se acordă pentru 16% din posturile didactice existente la nivelul inspectoratului școlar, bibliotecilor centrale universitare, respectiv al instituției de nivel superior și reprezintă o creștere cu 25% a salariului de bază deținut. Gradația de merit se atribuie pe o perioadă de 5 ani. (...)"

Art. 8. - "Personalul didactic care îndeplinește funcția de diriginte, învățătorii, educatoarele, institutorii, profesorii pentru învățământul primar, profesorii pentru învățământul preșcolar beneficiază de o majorare de 10% a salariului de bază."

12. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.116 din 29 decembrie 2018, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018)

Art. 34. - "(1) Prin derogare de la prevederile art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, începând cu 1 ianuarie 2019, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare se majorează cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018.

(2) Începând cu luna ianuarie 2020, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2019, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții. (...)"

III. Principalele coordonate ale divergențelor de jurisprudență

13. Autorul sesizării a menționat că instanțele judecătorești nu au un punct de vedere unitar în privința modului de calcul al gradației de merit și al majorării pentru dirigenție, acordate personalului didactic al cărui salariu de bază nu a atins nivelul prevăzut pentru anul 2022, creșteri/majorări reglementate de dispozițiile art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017.

14. În prima orientare jurisprudențială s-a apreciat că majorările salariului de bază, respectiv sporurile prevăzute în anexele la Legea-cadru nr. 153/2017 nu vor fi acordate decât în momentul în care salariile de bază vor fi stabilite conform anexelor, adică în momentul în care se vor aplica salariile de bază stabilite pentru anul 2022. Anterior acestui moment, majorările/creșterile (nu și sporurile) vor fi acordate în temeiul dispozițiilor art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017, prin aplicarea acestora la salariul de bază din anul 2022, din care se scade salariul de bază aferent lunii decembrie 2018. Prin urmare, salariul de bază în plată se majorează cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 (la care se aplică și creșterea de 25% pentru gradația de merit și majorarea de 10% pentru dirigenție) și cel din luna decembrie 2018. Creșterile/Majorările nu se aplică la salariul de bază în plată în luna decembrie 2018, ci sunt cuprinse în diferențele de drepturi salariale rezultate din aplicarea prevederilor art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017.

15. În argumentarea acestei orientări jurisprudențiale s-a reținut că de la data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 a avut loc modificarea naturii juridice a elementelor salariale aflate în discuție (creșterea pentru gradația de merit și majorarea pentru dirigenție). În concret, în temeiul legislației

anterioare, acestea reprezentau un spor, respectiv o indemnizație. Or, conform Legii-cadru nr. 153/2017, ele sunt reglementate drept majorări și creșteri ale salariului de bază. Diferența de natură juridică a fost evidențiată în Decizia nr. 7 din 8 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

16. Această modificare a naturii juridice devine aplicabilă numai în momentul în care drepturile salariale se stabilesc conform anexelor la Legea-cadru nr. 153/2017, adică în anul 2022 sau, după data de 1 ianuarie 2018, când salariul de bază atinge nivelul celui din anul 2022, conform prevederilor art. 38 alin. (6) din aceeași lege.

17. Anterior aplicării salariului de bază stabilit pentru anul 2022, salariaților li se aplică sistemul de salarizare reglementat de legislația anterioară, majorat cu procentele aferente fiecărui an, conform art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017.

18. Din definițiile salariului de bază și salariului lunar ce se regăsesc în cuprinsul art. 7 lit. a) și e) din Legea-cadru nr. 153/2017 rezultă că majorările salariului de bază se aplică sumelor menționate în anexele nr. I-IX la aceeași lege. Cum salariul de bază nu se stabilește, începând cu 1 ianuarie 2019, conform anexelor decât pentru cei care au ajuns la nivelul din 2022, majorarea prevăzută de art. 5 și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B a Legii-cadru nr. 153/2017 nu se poate stabili raportat la salariul de bază în plată. Aceasta deoarece s-ar nesocoti definițiile salariului de bază și salariului lunar din aceeași lege, aplicându-se unui salariu de bază din legislația anterioară majorările din actuala legislație de salarizare.

19. De altfel, modalitatea de aplicare etapizată a legii, în sensul că celor care nu au ajuns la nivelul salariului de bază din anul 2022 li se aplică sistemul de salarizare reglementat de legislația anterioară, majorat cu procentele aferente fiecărui an, conform art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017, rezultă în mod expres din considerentele Deciziei nr. 27 din 26 octombrie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii.

20. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării zece hotărâri judecătorești definitive pronunțate de curțile de apel București și Galați.

21. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a apreciat că, având în vedere natura juridică a majorărilor/creșterilor salariului de bază, începând cu datele de 1 ianuarie 2017, respectiv 1 ianuarie 2018, aceste majorări salariale trebuie să se raporteze la salariul de bază aflat în plată, obținut prin aplicarea art. 38 alin. (3) lit. a) și d) și art. 38 alin. (41) din Legea-cadru nr. 153/2017, iar nu la salariul de bază aferent lunii decembrie 2016, așa cum se acordă în prezent aceste categorii de drepturi personalului didactic.

22. În motivarea acestei orientări jurisprudențiale s-a avut în vedere faptul că majorările salariale cuvenite pentru gradația de merit și pentru dirigenție au urmat regimul diferit al sporurilor și au fost calculate prin raportare la salariul de bază în plată în luna decembrie 2016, ele nefiind operate ca majorări ale salariului de bază, astfel cum prevede Legea-cadru nr. 153/2017. Or, drepturile salariale prevăzute de art. 5 și art. 8 din cadrul literei B a capitolului I din anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 sunt expres definite de lege ca majorări, respectiv creșteri ale salariului de bază, iar nu ca sporuri.

23. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării nouă hotărâri judecătorești definitive pronunțate de Curtea de Apel Alba Iulia, Tribunalul Hunedoara și Tribunalul Caraș-Severin.

24. În cea de-a treia orientare jurisprudențială s-a reținut că, având în vedere natura juridică a majorărilor/creșterilor salariului de bază, începând cu data de 1 ianuarie 2019, aceste majorări salariale trebuie să se raporteze la salariul de bază aflat în plată, obținut prin aplicarea art. 38 alin. (3) lit. a) și d) și art. 38 alin. (41) din Legea-cadru nr. 153/2017, iar nu la salariul de bază aferent lunii decembrie 2016.

25. În fundamentarea acestei orientări s-a argumentat în sensul că, pentru perioada cuprinsă între 1 iulie 2017 și 31 decembrie 2017, toate elementele salariului brut s-au menținut în plată, fără să opereze nicio modificare a acestora, astfel încât dezlegările date de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 7 din 8 februarie 2021 nu influențează modalitatea concretă de stabilire a salariului brut lunar.

26. Pentru anul 2018, majorările salariale se aplică distinct pentru salariul de bază și celelalte elemente ale salariului lunar, în raport cu modalitatea de stabilire și reglementare a acestora potrivit legilor de salarizare anterioare Legii-cadru nr. 153/2017, astfel încât gradația de merit și indemnizația de dirigenție se determină în raport cu salariul de bază prevăzut pentru luna decembrie 2016. Acestor categorii de venituri li se modifică natura, respectiv devin elemente ale salariului de bază numai atunci când, conform aplicării tranzitorii a Legii-cadru nr. 153/2017, se aplică salariul de bază prevăzut pentru anul 2022, chiar și cu fracțiunile de 1/4 începând cu anul 2019, conform art. 38 alin. (4¹) din aceeași lege.

27. Pentru perioada cuprinsă între anii 2019 și 2022, creșterile/majorările salariului de bază pentru personalul didactic prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 se aplică salariului de bază în plată începând cu anul 2019, față de dezlegările date prin Decizia nr. 7 din 8 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

28. La adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 s-a urmărit devansarea nivelului de salarizare stabilit pentru anul 2022 în Legea-cadru nr. 153/2017 în privința salariaților din învățământul preuniversitar.

29. Salariul de bază despre care se face mențiune în art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 ianuarie 2019, include și majorările de la art. 5 și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din același act normativ, pentru că acesta este modul de alcătuire a salariului de bază, conform Legii-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 ianuarie 2022.

30. În această perioadă de aplicare etapizată a Legii-cadru nr. 153/2017, spre deosebire de perioadele anterioare, salariile de bază din grilele/anexele acestei legi devin elemente de determinare a salariului de bază.

31. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării unsprezece hotărâri judecătorești definitive pronunțate de curțile de apel București, Brașov, Cluj și Tribunalul Maramureș.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

32. Prin Decizia nr. 700 din 31 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 29 ianuarie 2020, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În considerentele paragrafului 36 din decizia evocată anterior s-au reținut următoarele: "Începând cu anul 2019, celelalte drepturi salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 (sporuri, indemnizații, majorări etc.) vor fi determinate prin aplicarea procentelor prevăzute în conținutul legii și în anexe asupra salariului de bază, rezultând cuantumul acestora, care va fi acordat anual. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat, cu respectarea principiului sustenabilității financiare, prevăzut de art. 6 lit. h) din Legea-cadru nr. 153/2017."

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

V.1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii

33. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 27 din 26 octombrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.245/1/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 22 ianuarie 2021, a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și, în consecință, a stabilit că: "În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor anexei nr. VIII cap. II lit. A secțiunea II pct. 6 subpct. 6.2 lit. a) pct. 1 din Legea-cadru nr. 153/2017 în corelare cu prevederile art. 38 alin. (3), alin. (4) și alin. (6) din același act normativ, personalul din instituțiile publice sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor care este încadrat și își desfășoară activitatea în specialitatea funcțiilor specifice prevăzute în anexă beneficiază de sporul pentru condiții de muncă vătămătoare/periculoase, astfel cum este reglementat de Legea-cadru nr. 153/2017, de la data la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin egale sau mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022, ca urmare a majorărilor salariale reglementate."

În considerentele de la paragrafele 67-69, 74-76 și 80 din această decizie s-au statuat următoarele:

"Este corectă interpretarea potrivit căreia dispozițiile anexei nr. VIII cap. II lit. A secțiunea II pct. 6 subpct. 6.2 lit. a) pct. 1 din Legea-cadru nr. 153/2017 se aplică doar în situația personalului salarizat potrivit art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, nu și în situația celui salarizat în conformitate cu art. 38 alin. (3) și (4).

Argumentul adus în favoarea acestei interpretări este acela că doar personalul cărui i se aplică dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv cel care a ajuns la nivelul grilei de salarizare din anul 2022, poate fi considerat ca fiind salariat în baza acestei legi, fiindu-i aplicabile în întregime dispozițiile legii, inclusiv cele referitoare la sporuri. Per a contrario, celorlalți salariați li se aplică sistemul de salarizare reglementat de legislația anterioară, majorat cu procentele aferente fiecărui an.

Cu alte cuvinte, pentru a putea fi acordat un spor prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 este necesar ca persoana plătită din fonduri publice să beneficieze de salariul prevăzut în anexa legii, conform algoritmului de calcul prevăzut de aceasta. (...)

O aserțiune similară, dar cu referire la anul 2019, este inserată în paragraful 81 teza a II-a din Decizia nr. 82/2018, menționată anterior, sub următoarea formă: «Începând cu anul 2019, celelalte drepturi salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 (sporuri, indemnizații, majorări etc.) vor fi determinate prin aplicarea procentelor prevăzute în conținutul legii și în anexe asupra salariului de bază, rezultând cuantumul acestora care va fi acordat anual. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat, cu respectarea principiului sustenabilității financiare, prevăzut de art. 6 lit. h) din Legea-cadru nr. 153/2017.»

De asemenea, prin Decizia Curții Constituționale nr. 700 din 31 octombrie 2019 se reia această aserțiune: «Începând cu anul 2019, celelalte drepturi salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 (sporuri, indemnizații, majorări etc.) vor fi determinate prin aplicarea procentelor prevăzute în conținutul legii și în anexe asupra salariului de bază, rezultând cuantumul acestora, care va fi acordat anual. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat, cu respectarea principiului sustenabilității financiare, prevăzut de art. 6 lit. h) din Legea-cadru nr. 153/2017.»

Aceste afirmații, neacoperite explicit de conținutul art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, nu sunt suficiente pentru a conduce la concluzia că, începând cu anul 2019, se majorează exclusiv salariul de bază stabilit potrivit legislației anterioare, la care se aplică sporurile din anexele la lege, în condițiile în care creșterea respectivă și data de aplicare la care se face trimitere prin considerentele citate anterior au fost amânate prin legile anuale de salarizare. (...)

În susținerea acestei opinii nu poate fi utilizată ca argument dezlegarea dată prin Decizia nr. 82/2018, chiar dacă trimiterea la această decizie a fost făcută nu doar de instanțele de judecată în decizii de speță, ci și prin Decizia nr. 37/2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât, astfel cum s-a menționat la momentul analizei admisibilității recursului, instanța supremă nu a examinat, în respectiva hotărâre, aplicabilitatea normei tranzitorii din perspectiva sporului pentru condiții vătămătoare, ci din aceea a unei majorări a salariului de bază la care dispozițiile tranzitorii se referă în mod expres."

V.2. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

34. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 82 din 26 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.450/1/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 130 din 19 februarie 2019, a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în interpretarea dispozițiilor notei 2 lit. c) pct. II lit. A cap. I din anexa nr. VIII a Legii-cadru nr. 153/2017 în corelare cu prevederile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din actul normativ anterior menționat, a stabilit că: "majorarea salariului de bază, de 15% pentru complexitatea muncii, nu se acordă pentru perioada 1 iulie 2017-31 decembrie 2017 și pentru anul 2018; pentru perioada 2019-2022, această majorare se acordă în condițiile stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017; prin excepție, această majorare se acordă începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022, ca urmare a majorărilor salariale reglementate."

35. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 41 din 14 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.173/1/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 14 ianuarie 2020, a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, a stabilit că: "În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 5 și art. 12 din anexa nr. I capitolul I lit. B din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, în calculul drepturilor salariale pentru plata cu ora nu se include și gradația de merit."

36. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 7 din 8 februarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 3.061/1/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 din 9 martie 2021, a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, a stabilit că: "În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și

completările ulterioare, drepturile salariale reglementate de art. 5, respectiv de art. 8 din anexa nr. I - Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățăământ» capitolul I lit. B din Legeacadru nr. 153/2017, intră sub incidența prevederilor art. 38 alin. (41) din această lege."

VI. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel București

37. Colegiul de conducere al Curții de Apel București, autorul sesizării, și-a exprimat punctul de vedere în sensul că cererea privind acordarea unor diferențe salariale rezultate din aplicarea majorărilor/creșterilor prevăzute de art. 5 și de art. 8 din Legeacadru nr. 153/2017 la salariul de bază în plată nu are niciun fundament legal în dispozițiile legii de salarizare, începând cu datele de 1 iulie 2017, 1 ianuarie 2018, 1 ianuarie 2019 și 1 ianuarie 2020. Salariul de bază în plată se majorează cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 (la care se aplică și creșterea de 25% pentru gradația de merit și majorarea de 10% pentru dirigenție) și cel din luna decembrie 2018. Creșterile/Majorările nu se aplică la salariul de bază în plată în luna decembrie 2018, ci sunt cuprinse în diferențele de drepturi salariale rezultate din aplicarea art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017.

VII. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

38. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în litera și spiritul legii.

39. Astfel, din evoluția cadrului normativ și din considerentele deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în interpretarea Legii-cadru nr. 153/2017 rezultă că majorările salariului de bază, respectiv sporurile prevăzute în anexele la această lege nu vor fi acordate decât în momentul în care salariile vor fi stabilite conform anexelor, adică se vor aplica salariile de bază stabilite pentru anul 2022.

40. Anterior acestui moment, majorările (nu și sporurile) vor fi acordate în baza art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017, adică prin aplicarea acestora la salariul de bază din anul 2022, din care se scade salariul de bază aferent lunii decembrie 2018.

41. De la data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 a avut loc o modificare a naturii juridice a acestor drepturi salariale, diferență de natură juridică ce a fost evidențiată și în Decizia nr. 7 din 8 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, însă această modificare a naturii juridice devine aplicabilă numai în momentul în care drepturile salariale se stabilesc conform anexelor la Legea-cadru nr. 153/2017, potrivit art. 38 alin. (6) din aceeași lege.

VIII. Opinia judecătorilor-raportori

42. Judecătorii-raportori au apreciat că recursul în interesul legii este admisibil și că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017, personalul didactic beneficiază de gradația de merit sau de majorarea de dirigenție începând cu data la care salariul de bază este stabilit conform anexelor acestei legi, respectiv data de la care salariul de bază devine egal sau mai mare decât cel stabilit potrivit legii pentru anul 2022; până la acel moment, începând cu data de 1 ianuarie 2019, aceste drepturi vor fi acordate în conformitate cu dispozițiile art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017, prin luarea în calculul salariului de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 din care se scade salariul de bază aferent lunii decembrie 2018, pentru determinarea tranșelor de majorare.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

IX.1. Asupra admisibilității recursului în interesul legii

43. Înalta Curte de Casație și Justiție constată că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, astfel cum acestea sunt descrise prin dispozițiile art. 514-515 din Codul de procedură civilă, deoarece declanșarea mecanismului de unificare a jurisprudenței prin intermediul recursului în interesul legii a fost realizată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, care are calitate procesuală.

44. De asemenea, sunt îndeplinite condițiile cumulative de admisibilitate a sesizării recursului în interesul legii evocate în cuprinsul art. 515 din Codul de procedură civilă, și anume: să deducă analizei o problemă de drept; problema de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; dovada soluționării diferite să fie realizată prin hotărâri judecătorești definitive; hotărârile judecătorești să fie anexate sesizării.

45. În ceea ce privește prima condiție, trebuie menționat faptul că problema de drept supusă analizei pe calea recursului în interesul legii trebuie să fie una reală și să fie generată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege. Sintagma "problemă de drept" trebuie să fie raportată și la prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: "Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă."

46. Norma de drept analizată trebuie să fie imperfectă (lacunară), neclară sau necorelată cu alte dispoziții legale și, din acest motiv, să existe posibilitatea de a fi interpretată diferit în jurisprudență. Înțelesul unor astfel de norme urmează să fie stabilit prin procedura recursului în interesul legii.

47. Prin urmare, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea unui recurs în interesul legii trebuie să identifice existența unei/unor reglementări susceptibile de interpretare și aplicare diferită care, în plus, a/au generat jurisprudența neunitară.

48. Din acest punct de vedere, din actul de sesizare rezultă că problema de drept soluționată diferit de instanțele judecătorești, deși adresată ca fiind una care ține de modul de calcul al gradației de merit și a majorării pentru dirigenție, privește, în mod implicit și esențial, aspectele recunoașterii și formei de acordare a drepturilor privitoare la creșterile/majorările reglementate de art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017 în cazul personalului didactic al cărui salariu de bază nu a atins nivelul prevăzut pentru anul 2022.

49. Formularea autorului sesizării tinde la stabilirea preponderentă a modalității de aplicare a legii de către instanțele de judecată investite cu soluționarea cererilor privind acordarea gradației de merit și a majorării pentru dirigenție, aspect ce rămâne însă atributul instanțelor de drept comun. Cu toate acestea, din conținutul hotărârilor atașate sesizării se înțelege că ceea ce au avut de dezlegat prin acțiunile deduse judecății și ceea ce au soluționat diferit instanțele de judecată a fost, în primul rând, chestiunea recunoașterii dreptului personalului didactic, al cărui salariu de bază nu a atins nivelul prevăzut pentru anul 2022, de a beneficia de creșterile/majorările salariale prevăzute de art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017, drepturi care s-au cerut a fi calculate la salariul de bază în plată, începând cu datele indicate prin cererile de chemare în judecată, după caz, 1 iulie 2017, 1 ianuarie 2018 sau 1 ianuarie 2019.

50. Astfel, lecturând hotărârile pronunțate de instanțele de judecată atașate sesizării de față, se constată că problema de drept care a generat practica divergentă a instanțelor și care este supusă analizei privește modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017, în raport cu reglementarea din cuprinsul art. 38 din același act normativ, care se referă la aplicarea etapizată a noii legi a salarizării personalului plătit din fonduri publice.

51. De aceea, se reține că obiectul sesizării îl reprezintă o veritabilă problemă de drept generată de interpretarea diferită pe care instanțele de judecată au dat-o normelor juridice mai sus arătate, astfel încât această primă condiție de admisibilitate a recursului în interesul legii este îndeplinită.

52. Problema de drept ce face obiectul sesizării a fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești, din cuprinsul hotărârilor definitive anexate actului de sesizare rezultând că sunt instanțe, din raza mai multor curți de apel, care au interpretat diferit textele de lege ce formează obiectul sesizării, cu consecința pronunțării unor hotărâri diferite asupra aceleiași probleme de drept.

53. În concret, s-au conturat trei orientări jurisprudențiale diferite, expuse anterior, care justifică necesitatea pronunțării unei decizii menite să asigure unitatea de jurisprudență.

54. Actul de sesizare este însoțit de hotărâri judecătorești definitive, relevante pentru problema de drept dedusă interpretării, pronunțate de instanțe din raza mai multor curți de apel.

IX.2. Asupra fondului recursului în interesul legii

55. Pentru început va fi evidențiată, pe scurt, evoluția dispozițiilor referitoare la salarizarea personalului didactic, astfel cum rezultă din reglementările succesive care au operat în perioada 2016-2019, după cum urmează:

În anul 2016, anterior aplicării Legii-cadru nr. 153/2017, salarizarea personalului didactic a fost reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2016, cu modificările ulterioare.

Dispozițiile art. 3³ alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015) prevedeau, cu titlu de sporuri și indemnizații:

- gradația de merit, care se determina prin aplicarea procentului de 25% la salariul de bază;

- indemnizația pentru activitatea de dirigenție, respectiv indemnizația pentru învățători, educatoare, profesori pentru învățământul primar sau preșcolar, care se determina prin aplicarea procentului de 10% asupra valorii rezultate din însumarea salariului de bază cu indemnizația pentru învățământul special prevăzută la lit. a) și cu gradația de merit prevăzută la lit. b).

În perioada 1 ianuarie 2017-30 iunie 2017 a avut loc o majorare a salariului de bază cu 15% și s-a menținut cuantumul sporurilor și indemnizațiilor conform interpretării realizate prin Decizia nr. 41 din 4 iunie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 25 septembrie 2018.

La data de 1 iulie 2017 a intrat în vigoare Legea-cadru nr. 153/2017, care s-a aplicat etapizat, conform prevederilor art. 38 din aceeași lege. Așadar, în perioada iulie-decembrie 2017 s-au menținut drepturile salariale în plată din luna iunie 2017, potrivit art. 38 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017.

În perioada 1 ianuarie 2018-1 martie 2018, personalul didactic a beneficiat de o majorare cu 25% a drepturilor salariale avute în decembrie 2017, în baza art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017.

În perioada 1 martie 2018 - 31 decembrie 2018, personalul didactic a beneficiat de o majorare suplimentară cu 20% a drepturilor salariale avute în februarie 2018, conform art. 38 alin. (3) lit. d) din Legea-cadru nr. 153/2017.

La nivelul anului 2019, art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu reglementează decât majorarea salariului de bază, nu și a sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și a celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, motiv pentru care s-a ridicat problema modului în care se calculează acestea din urmă.

56. Dispozițiile legale ce fac obiectul prezentei sesizări stabilesc următoarele drepturi salariale în favoarea personalului didactic din învățământ:

Art. 5 alin. (1) din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017 - "Personalul didactic din învățământ, inclusiv personalul didactic auxiliar din bibliotecile centrale universitare, beneficiază de gradație de merit, acordată prin concurs. Această gradație se acordă pentru 16% din posturile didactice existente la nivelul inspectoratului școlar, bibliotecilor centrale universitare, respectiv al instituției de nivel superior și reprezintă o creștere cu 25% a salariului de bază deținut. Gradația de merit se atribuie pe o perioadă de 5 ani."

Art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017 - "Personalul didactic care îndeplinește funcția de diriginte, învățătorii, educatoarele, institutorii, profesorii pentru învățământul primar, profesorii pentru învățământul preșcolar beneficiază de o majorare de 10% a salariului de bază."

57. Creșterea cu 25% a salariului de bază deținut, aferentă gradației de merit, dar și majorarea cu 10% a salariului de bază pentru personalul ce îndeplinește funcția de diriginte sunt drepturi salariale recunoscute atât de legislația aplicabilă anterior lunii iulie 2017, cât și de dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017.

58. Dacă dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 includeau în mod expres gradația de merit și sporul de dirigenție în categoria sporurilor și indemnizațiilor [art. 3³ alin. (4)], Legea-cadru nr. 153/2017 nu mai face aceeași calificare în privința acestor drepturi.

59. Dispozițiile legale succesive au operat modificări în privința calificării acestor drepturi, ca făcând parte din salariul de bază, sub imperiul Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a

personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, cu modificările ulterioare, având natura unor sporuri sau indemnizații, potrivit dispozițiilor cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, respectiv creșterea salariului de bază, majorarea salariului de bază, sub imperiul Legii-cadru nr. 153/2017.

60. În vederea punerii în aplicare a dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017, prin art. 36 alin. (1) din acest act normativ s-a stabilit că, la data intrării în vigoare, 1 iulie 2017, trebuie să se procedeze la reîncadrarea personalului salarizat "pe noile funcții, grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute, cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38".

61. Art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 cuprinde dispoziții prin care se determină în mod specific condițiile de aplicare în timp a legii, prin alin. (1) fiind instituită regula aplicării etapizate a legii, începând cu data de 1 iulie 2017, potrivit etapelor temporale descrise în alin. (2)-(6) ale aceluiași articol.

62. În cuprinsul art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017, legiuitorul a înțeles să instituie o reglementare de excepție cu privire la personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ, derogând de la dispozițiile cu caracter general cuprinse în alin. (4), după cum urmează:

"Prin excepție de la prevederile alin. (4), personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ beneficiază:

a) începând cu 1 ianuarie 2019 de prima tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

b) începând cu 1 ianuarie 2020 de a doua tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

c) începând cu 1 septembrie 2021 de salariile de bază prevăzute de lege pentru anul 2022."

63. Această modalitate de aplicare a legii face ca celor care nu au ajuns la nivelul salariului de bază din anul 2022 să li se aplice sistemul de salarizare reglementat de legislația anterioară, majorat cu procente aferente fiecărui an.

64. În acest sens, în cuprinsul Deciziei nr. 27 din 26 octombrie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, s-a stabilit că "doar personalul cărui i se aplică dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv cel care a ajuns la nivelul grilei de salarizare din anul 2022, poate fi considerat ca fiind salariat în baza acestei legi, fiindu-i aplicabile în întregime dispozițiile legii, inclusiv cele referitoare la sporuri. Per a contrario, celorlalți salariați li se aplică sistemul de salarizare reglementat de legislația anterioară, majorat cu procente aferente fiecărui an" (paragraful 68).

65. Astfel cum s-a subliniat deja în cuprinsul considerentelor Deciziei nr. 7 din 8 februarie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dispozițiile art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017 fac referire la salariul de bază, privit ca noțiune

juridică autonomă, distinctă de salariul brut lunar. Examinându-se comparativ cele două noțiuni legale, prin aceeași decizie, s-a stabilit că "salariul de bază, respectiv salariul lunar sunt categorii juridice distincte, ele neputând fi confundate și nefiind nici interșanjabile, conținutul lor juridic fiind diferit. Salariul lunar are un conținut mai cuprinzător, acesta încorporând atât salariul de bază, cât și alte categorii de venituri (de asemenea distincte juridic), precum compensațiile, indemnizațiile, sporurile, adaosurile, primele, premiile și, după caz, alte elemente specifice sistemului de salarizare" (paragraful 127).

66. Din această perspectivă, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a concluzionat că "acordarea gradației de merit are ca efect majorarea cu 25% a salariului de bază, ea nereprezentând un element salarial distinct de salariul de bază, ci un drept ce are ca efect direct majorarea acestui salariu. Prin urmare, în armonie cu înțelesul noțiunii de «salariu lunar» oferit de art. 7 lit. e) din Legea-cadru nr. 153/2017, gradația de merit nu aparține categoriei compensațiilor, indemnizațiilor, sporurilor, adaosurilor, primelor, premiilor ori altor elemente ale sistemului de salarizare care, deși integrate salariului (brut) lunar, sunt privite de legiuitor ca distincte de salariul de bază" (paragraful 132).

67. În egală măsură, despre majorarea de 10% prevăzută la art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017 s-a stabilit că aceasta "vizează în mod direct salariul de bază, atrăgând creșterea acestuia, astfel că ea nu reprezintă un element salarial distinct de salariul de bază, asimilabil sporurilor, indemnizațiilor, primelor ș.a. la care se referă, diferențiindu-le de salariul de bază, art. 7 lit. e) din Legea-cadru nr. 153/2017" (paragraful 134).

68. Date fiind calificarea nouă oferită prin intermediul Legii-cadru nr. 153/2017 (de majorări/creșteri ale salariului de bază) și modalitatea distinctă de calcul (prin raportare la salariul de bază stabilit potrivit anexelor legii-cadru), se constată că în privința acestor drepturi salariale sunt aplicabile deopotrivă concluziile statuate anterior de Înalta Curte de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii judiciare, potrivit cărora majorările salariului de bază prevăzute de noua lege vor fi acordate doar de la momentul în care acesta va fi stabilit conform anexelor acestei legi, respectiv va ajunge la nivelul stabilit pentru anul 2022. Chiar dacă s-au referit la alte categorii de personal bugetar sau la alte drepturi salariale prevăzute prin Legea-cadru nr. 153/2017, sunt deopotrivă aplicabile considerentele ce au condus la pronunțarea Deciziei nr. 82 din 26 noiembrie 2018 și a Deciziei nr. 27 din 26 octombrie 2020, citate anterior.

69. O altă interpretare ar conduce la concluzia că regula aplicării etapizate privește exclusiv salariul de bază calculat potrivit Legii-cadru nr. 153/2017, celelalte drepturi salariale instituite prin aceeași lege putând fi acordate de îndată, chiar și în absența unor norme speciale derogatorii de la această regulă, aspect observat și în cuprinsul Deciziei nr. 27 din 26 octombrie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii (paragraful 71), dar înlăturat în concluzia raționamentului regăsită la paragraful 76 din aceeași decizie.

70. De altfel, în ceea ce privește consecințele aplicării etapizate a Legii-cadru nr. 153/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a evidențiat deja faptul că, pentru perioada 2019-2022, "salariile de bază vor fi determinate utilizând salariile de bază și majorările salariului de bază stabilite prin lege, inclusiv în anexele la Legea-cadru nr. 153/2017, și salariile de bază avute în luna decembrie 2018. Astfel, în perioada 2019-2022, se preconizează acordarea unei creșteri anuale a salariilor de bază, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018" [Decizia nr. 82 din 26 noiembrie 2018, paragraful 81; perioada 2019-2022 este cea prevăzută de dispozițiile art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, dar concluziile rămân valabile, prin analogie, și în cazul etapizării realizate potrivit art. 38 alin. (4)¹ din aceeași lege].

71. Pe de altă parte, în considerarea regimului juridic specific acestor drepturi salariale, astfel cum este ilustrat în considerentele Deciziei nr. 7 din 8 februarie 2021 anterior citate, acestea vor atrage creșterea în mod direct a salariului de bază stabilit potrivit Legii-cadru nr. 153/2017, fiind luate, în consecință, în calcul la determinarea salariului de bază aferent anului 2022 avut în vedere de dispozițiile de majorare cuprinse în art. 38 alin. (4¹) din aceeași lege, deoarece nu pot fi privite distinct de acesta. În această modalitate, începând cu data de 1 ianuarie 2019, va fi introdus în mod etapizat și beneficiul acestor drepturi recunoscute prin Legea-cadru nr. 153/2017, concluzia fiind în consens și cu interpretarea unitară cuprinsă în Decizia nr. 7 din 8 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

72. În ceea ce privește perioada ce acoperă anii 2017 și 2018, cuprinsă în cererile de chemare în judecată înregistrate pe rolul instanțelor, se constată că instanțele de judecată au stabilit în mod unitar că membrii personalului didactic - reclamânți în cauzele soluționate definitiv - nu beneficiază de majorările/creșterile prevăzute de art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017, pentru această perioadă fiind prevăzute norme succesive de menținere a salariilor lunare în plată sau de acordare a unor creșteri salariale în raport cu elementele salariului lunar în plată, conform celor evidențiate la paragraful 55 al prezentei decizii. Spre deosebire de aceste creșteri, majorările introduse pentru perioada ulterioară prin intermediul dispozițiilor art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017 se determină și în raport cu salariul de bază calculat potrivit acestei legi începând cu anul 2022.

73. De asemenea, prin legi anuale de salarizare aferente anilor 2019 și 2020, s-au menținut în plată toate elementele salariului lunar la nivelul avut în luna decembrie 2018, respectiv decembrie 2016, doar asupra salariului de bază acționând majorările acordate. Prin urmare, în această perioadă, până la momentul la care majorările acordate vor conduce la un nivel al salariului de bază corespunzător celui prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru anul 2022, personalul didactic va beneficia de toate componentele salariale determinate potrivit legislației anterioare. În acest sens s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii în Decizia nr. 27 din 26 octombrie 2020 (paragrafele 76 și 79), înlăturând concluzia ce s-ar fi putut desprinde din considerentele Deciziei nr. 82 din 26 noiembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și cele ale Deciziei nr. 700 din 31 octombrie 2019 a Curții Constituționale, potrivit căreia dispozițiile art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 [considerentele se mențin valabile și în cazul dispozițiilor derogatorii cuprinse în art. 38 alin. (4¹) din aceeași lege] ar conduce la majorarea exclusiv a salariului de bază deținut anterior intrării în vigoare a legii, pentru celelalte elemente salariale devenind aplicabile prevederile anexelor noii legi-cadru, în condițiile în care, prin legile anuale de salarizare, nivelul sporurilor s-a raportat la anul precedent.

74. Față de argumentele enunțate se impune concluzia că cele două elemente salariale prevăzute de art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă ca atare doar din momentul în care salariul de bază va fi determinat potrivit acestei legi, respectiv când acesta va ajunge la nivelul prevăzut pentru anul 2022.

75. În considerarea aplicării etapizate a Legii-cadru nr. 153/2017, majorarea/creșterea generată de beneficiul acestor drepturi va fi acordată doar prin includerea lor în calculul salariului de bază aferent anului 2022, în vederea acordării majorărilor prevăzute prin dispozițiile art. 38 alin. (4¹) din aceeași lege.

76. Astfel fiind, soluția exprimată în prima opinie jurisprudențială formulată în actul de sesizare și asumată de autorul acestuia este în spiritul și în sensul Legii-cadru nr. 153/2017, ca și al dezlegărilor date în mecanismele de unificare a practicii judiciare.

77. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 517, cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 5 alin. (1) și art. 8 din anexa nr. I capitolul I litera B din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, personalul didactic beneficiază de gradația de merit sau de majorarea de dirigenție începând cu data la care salariul de bază este stabilit conform anexelor acestei legi, respectiv data de la care salariul de bază devine egal sau mai mare decât cel stabilit potrivit legii pentru anul 2022.

Până la acel moment, începând cu data de 1 ianuarie 2019, aceste drepturi vor fi luate în considerare în conformitate cu dispozițiile art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017, prin aplicarea acestora la salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022, din care se scade salariul de bază aferent lunii decembrie 2018 pentru determinarea tranșelor de majorare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.